

Aktuální rušení poboček a chystaná transformace České pošty

RUŠENÍ POBOČEK

Proč se ruší pobočky České pošty?

Protože Pošta na jejich provoz nemá peníze. A protože nejsou k zachování dostupnosti poštovních služeb nezbytně nutné. Česká republika má jednu z nejhustších sítí pošt v Evropě. Provoz pobočkové sítě je drahý a Pošta není schopná ho ufinancovat. Požádala tedy Český telekomunikační úřad o změnu podmínek – o snížení počtu povinně provozovaných podmínek – o 300. ČTÚ jí vyhověla a vláda odpovídající nařízení schválí v nejbližších dnech. Rušena nebude žádná pobočka v obci, kde je pouze jedna.

Proč se to dělá tak rychle?

Pokud by se s rušením poboček (a propouštěním odpovídajícího počtu zaměstnanců) otálelo, Pošta by se dostala do ještě větších finančních potíží, než je dnes, hrozila by jí insolvence. Důvodem je rychlý a významný pokles zájmu o některé poštovní služby. Odklad by ohrozil samotnou existenci ČP.

Jak byly rušené pobočky vybírány?

Rušené pobočky vybrala Česká pošta podle informací jejího pověřeného ředitele tak,

- 1) aby naplnila požadavky zákona (pošta v každé obci nad 2500 obyvatel s pověřeným úřadem, tak aby 95 % populace nemělo k poště dále než 3 km vzdušnou čarou...),
- 2) aby to dávalo ekonomický smysl,
- 3) aby zohlednila komfort zákazníků (velikost poboček, dostupnost MHD, možnost parkování apod.).

Rozhodnutí Pošty, které pobočky budou uzavřeny, neovlivňovala ani vláda, ani ministerstvo vnitra. Ministři neměli seznam rušených poboček k dispozici až do pátku 31. 3., kdy Pošta informovala starosty. Jedná se o odborné, nikoliv politické rozhodnutí.

Proč se to nekonzultovalo se starosty?

Protože při výběru, která pobočka zůstane zachována, hrály roli i výše uvedená kritéria (naplnění zákonných povinností a ekonomika provozu). Tato kritéria nemohl názor samospráv nijak ovlivnit. Tým ČP se v následujících třech týdnech sejde se všemi dotčenými starosty osobně. Pokud ze schůzek vyplynou informace, které ČP při rozhodování nevzala v potaz, může ČP rozhodnutí přehodnotit a uzavřít jinou než původně plánovanou pobočku.

Může město zabránit zrušení pobočky převodem na Poštu Partner?

Ne. Převod poboček na Pošty Partner sice dál probíhá, převod rušené pobočky na "partnerskou" by ale jejímu uzavření nezabránil. Pošta bude po 1. 7. 2023 provozovat jen 2900 VČETNĚ Pošt Partner.

Proč nedala Pošta starostům vědět dřív?

Pošta informovala starosty o plánovaném uzavření pobočky čtvrt roku před tím, než k němu dojde. Dříve to udělat nemohla, protože k takovému kroku potřebuje rozhodnutí vlády. To sice vláda formálně schválí až v nadcházejících dnech, dala však Poště záruku, že nařízení skutečně vstoupí v platnost. Starostové byli první, kdo se o uzavření konkrétních poboček v jejich městě dozvěděli, a to

datovou zprávou od České pošty. Od ministra vnitra má Pošta pokyn komunikovat se samosprávami co nejvíce.

Je počet rušených poboček definitivní, nebo může v dalších fázích transformace (dalších letech) pokračovat?

Pro období do konce roku 2024, do kdy platí stávající poštovní licence ČP, se další pobočky ČP rušit nebudou. Co bude obsahem nové poštovní licence – a kolik k tomu bude třeba poboček – vyplyne z transformačního projektu, který vláda momentálně zpracovává.

Proč se propouštění zaměstnanců nedotýká managementu:

Protože managery, které může Pošta postrádat, už propustila v uplynulých dvou letech. Jen loni skončilo několik stovek lidí ze středního managementu, zrušena byla krajská ředitelství ČP a další pozice.

Jak Pošta zajistí, aby se na pobočkách, které zbydou, netvořily ještě větší fronty?

Pošta podle analýz, které má, udrží na všech pobočkách takový počet “přepážkohodin”, které odpovídají poptávce po poštovních službách v daném místě. Pobočky mohou být posíleny o další přepážky/pracovníky, neboť ne všichni pracovníci ze zrušených poboček od Pošty odejdou. Pošta chce více propagovat možnost objednat se na konkrétní čas a být obslužen bez čekání (ta existuje u některých úkonů už dnes). Pošta také plánuje rozdělení přepážek na rychlé (pro vyřízení snadných úkonů) a přepážky určené pro složitější, déle trvající úkony. Rozšiřuje se také síť provozoven Balíkovny a BalíkovnaBoxů.

TRANSFORMACE POŠTY

Proč je nutné Českou poštu transformovat?

ČP musí reagovat na rychlý rozvoj digitální komunikace, na rostoucí konkurenci v logistice a na nedostatečné platby od státu za objednané služby a vyřešit s tímto vývojem spojený pokles tržeb, v jejímž důsledku již několik let hospodaří se ztrátou. Zájem o poštovní služby klesl od roku 2018 o více než 40 procent.

Cílem transformace je modernizovat ČP a ukončit její ztrátové hospodaření. Součástí transformace bude nové určení výše úhrad, které bude stát ČP poskytovat za její služby definované v poštovním zákonu. Nedostatečná úhrada za tyto služby je jednou z příčin, proč se ČP dostala do finančních problémů.

Potřebuje vůbec stát ČP?

Ano, řada služeb ČP je i stále pro chod státu nezbytná (například pro práci policie nebo soudů) a stát musí být schopen svým občanům, především starším ročníkům, nabídnout alternativu k digitální komunikaci se státem, nebo tuto digitální komunikaci zprostředkovat. ČP je pro tento úkol ideálním nástrojem.

Co si pod „transformací“ máme představit? Bude to další rušení poboček a propouštění?

Podstatou transformace je nově určit, jaké služby a v jakém rozsahu stát od ČP chce a je připraven jí za ně řádně platit. Transformační projekt vznikne v období od dubna do června, podílí se na něm zástupci celé koalice a konzultován bude i s opozicí. Součástí transformace bude i rozdělení Pošty na

dva subjekty, jeden bude zajišťovat univerzální službu (služby objednané státem), druhý musí konkurovat v logistických službách na volném trhu. Takový model funguje v řadě evropských zemí.

Česká pošta informovala, že náklady transformace budou činit 8 miliard Kč. Co je to za peníze a kdo je zaplatí?

Česká pošta tak vyčíslila, kolik peněz bude potřebovat, aby navzdory stávajícímu ztrátovému hospodaření přežila do ukončení transformace, tedy do konce roku 2024. Jedná se o peníze, kterými bude muset financovat svůj provoz. Tyto peníze si Pošta z větší části půjčí od bank, nejedná se o prostředky ze státního rozpočtu. Stát Poště na transformaci přispěje zhruba 1,5 miliardy (ty ale musí notifikovat Evropská komise).

Není řešením rychlá privatizace?

Ne, pokud chce stát zachovat Poštu jako službu občanům. Žádný privátní subjekt by neposkytoval poštovní služby tam, kde by se mu to nevyplatilo – a to by bylo pravděpodobně tam, kde je již dnes služeb málo – na venkově a na vnitřních periferiích. Vláda proto Poštu privatizovat nechce.

Proč vláda neřešila situaci ČP dříve?

Pošta se do zásadních problémů s hospodařením dostává už od roku 2018. Současné ministerstvo vnitra řeší situaci ČP průběžně. Došlo alespoň k částečné finanční stabilizaci ČP díky, tomu, že MV po notifikaci ze strany EU zajistilo Poště 6 mld. Kč za úhradu tzv. univerzální služby (služeb, které si u ČP objednává stát). Došlo ke změně ve vedení a v dozorčí radě, tedy v orgánech, které mají ČP provést transformaci; společně s novým vedením a ministerstvem financí řeší MV financování chodu ČP a připravilo legislativní podklady, které umožní zvýšení efektivity chodu ČP, mimo jiné i nejvíce zmiňované rušení poboček ve větších městech.

Proč vláda nevyužila transformační projekt, který údajně připravila vláda předchozí?

Předchozí vláda na konci svého funkčního období připravila jen obecný záměr rozdělení Pošty na dva subjekty, z nichž jeden by zajišťoval univerzální službu (služby objednané státem), druhý by konkuroval v logistických službách na volném trhu. Podstatou transformace je ale definice toho, co a za jakých podmínek má ČP pro stát zajišťovat. Nic takového předchozí vláda nepřipravila, to je předmětem práce pracovní skupiny, která do konce června takový projekt vypracuje.

Proč vede Poštu jen pověřený ředitel, a ne regulérní generální ředitel vzešlý z výběrového řízení?

Protože ve výběrovém řízení, které MV na post ředitele loni vypsal, neuspěl žádný z přihlášených kandidátů. Nové výběrové řízení MV vypíše, jakmile bude hotový transformační plán ČP. Pověřený ředitel Miroslav Štěpán splňuje veškeré předpoklady pro to, aby do té doby mohl podnik vést.